

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва
(сценічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка вищої школи
Викладач (-і)	САЛИГА Наталія, канд.пед.наук, доцент
Контактний телефон	0977576636
E-mail викладача	nataliia.salyha@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Покликання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четверг, 17.00, 402 ауд. (Сахарова 34) Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти, як визначено в Національній доктрині розвитку освіти в Україні, є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння та впровадження інформаційних технологій, конкурентноспроможних на ринку праці. Розв'язати ці складні завдання може лише нова генерація викладачів-професіоналів, покликаних розвивати задатки, виявляти таланти, зберігати творчу індивідуальність кожного студента. Високий рівень наукової компетентності в поєднанні з педагогічною майстерністю — реальна передумова підвищення ефективності освітнього процесу. Дисципліна забезпечує набуття студентами магістратури знань у галузі педагогіки вищої школи, їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, формування знань, умінь та навичок в організації та проведенні освітнього процесу та готовності до професійної діяльності в царині сценічного та хореографічного мистецтва.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета: забезпечити засвоєння студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти знань про логічну структурованість змісту, форм навчального процесу у закладі вищої освіти, формування умінь і навичок проведення лекційних, семінарських і практичних занять; деталізацію основних компонентів курсу: типи лекцій, їх методологічне й методичне наповнення, облік та контроль успішності, сутність суб'єктів освітнього процесу, що дають змогу досягнути мету, програму і завдання підготовки фахівця. Окрім того, забезпечити опанування студентами магістратури основами теорії та історії вищої освіти, дидактики вищої школи та концептуальних засад виховання студентської молоді, формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду.	

Цілі курсу: сформувати уміння й навички творчої реалізації позитивних надбань теорії та практики національної вищої школи задля ефективної самостійної педагогічної та науково-педагогічної діяльності.

Завдання:

- ознайомити магістрантів із основами науки, історією та дидактикою вищої школи;
 - розглянути шляхи розвитку вищої освіти в Україні та за її межами, концептуальні моделі університетської освіти, з'ясувати сутність ідеї університету як інноваційного закладу;
 - навчити організовувати освітній процес у вищій школі, налагоджувати взаємодію на засадах глибокої поваги до студентів, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби навчання і виховання;
 - ознайомити зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти, сутнісними характеристиками його професіограми;
- розкрити структуру педагогічної майстерності викладача, основні шляхи її вдосконалення,
зробивши наголос на ролі та методах професійного самовдосконалення

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність до системного аналізу складних явищ і процесів, критичного оцінювання суперечливих або неповних даних, побудови аргументованих суджень та прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності – у тому числі у сфері мистецтва та освіти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК26. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

ФК29. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами.

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПРН 04. Здійснювати обґрунтовану самооцінку власної творчої, наукової та педагогічної діяльності; продуктивно реагувати на критику, коригувати підходи і приймати виважені рішення в мінливих або непередбачуваних умовах.

ПРН 05. Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПРН 15. Застосовувати знання психології творчості та мистецтва у навчально-виховній роботі зі здобувачами вищої освіти; враховувати індивідуальні особливості й мотивацію учасників освітнього процесу при проєктуванні навчальних завдань.

ПРН 19. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва.

ПРН 21. Володіти навичками наукового опрацювання літератури (включаючи оформлення бібліографії, правила цитування тощо), вміти застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.

ПРН 23. Володіти професійною лексиною, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.

ПРН 26. Вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю щодо питань сценічного мистецтва.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс
1	В6 Перформативні мистецтва, спеціалізація В6.01 Сценічне мистецтво В6.03 Хореографія	1

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вища освіта як важлива складова структури освіти. Загальні основи педагогіки вищої школи	2	2	6
Тема 2. Інновації в системі вищої освіти	2	2	6
Тема 3. Роль викладача в освітньому процесі закладу вищої освіти	2		6
Тема 4. Лекція як форма навчання у закладі вищої освіти	2		6
Тема 5. Методика проведення семінарських, практичних, лабораторних занять	2	2	6
Тема 6. Самостійна робота студентів. Методика оцінювання, контролю знань студентів	2		6
Тема 7. Мотивація і стимулювання діяльності студентів.	2	2	6
Тема 8. Система методів активного навчання	2		6
Тема 9. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	2		6
Тема 10. Підготовка майбутніх фахівців з педагогіки вищої школи засобами медіаосвітніх технологій. Вимоги законодавства України щодо академічної доброчесності	2	2	6
Всього	20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальні 100 балів включають: 20 балів за практичні заняття; 20 балів за тестування до практичних/ семінарських занять (5 практичних занять, 5 тестів у системі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/); 5 балів за захист проєкту ; 5 балів за індивідуальне наукове повідомлення, що запропоновано на вибір у тематиці практичних-семінарських занять.		
Загальна система оцінювання курсу			

	Екзаменаційна тестова робота – 50 балів (макс.)
Вимоги до письмових робіт	Впродовж вивчення дисципліни студенти виконують завдання у формі тестів, які розміщені на сайті дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua/ (макс. бал – 10 б. за кожен тест, вага даного виду роботи - 20 балів за всі виконані тести згідно коефіцієнту електронного журналу). Залікова письмова робота оцінюється у 50 балів (тестування проходить згідно розкладу, триває 80 хвилин, за які студент повинен пройти тестування, яке складається із 50 тестових завдань формату “множинний вибір”, що охоплюють весь курс дисципліни та генеруються самою системою дистанційного навчання у довільній послідовності. Вага правильної відповіді на одне питання тесту - 1 бал). Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів (25 балів (мінімум) за екзаменаційне тестування, 25 балів(мінімум) за роботу протягом семестру.
Семінарські/практичні заняття	Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять та оцінюється в національній шкалі (5 –«відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2– «незадовільно»). Максимальна оцінка балів за доповіді на практичних заняттях 20 балів. Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. <u>Критерії оцінювання роботи здобувачів освіти на семінарському занятті (макс. 5 балів):</u> - питання плану заняття мають бути заздалегідь опрацьовані й змістовно висвітлені в усних відповідях, обговореннях чи дискусіях під час пари - 3 бали; - участь в інтерактивній роботі в мікрогрупах на занятті є обов’язковою і має бути активною - 1 бал; - виконання різних типів усних і письмових завдань з дисципліни, передбачених в освітньому процесі й запропонованих на занятті, є обов’язковим - 1 бал.

	<u>Критерії оцінювання виконаних завдань для самостійної роботи – наукове повідомлення (макс. 5 балів):</u> - робота має бути виконана самостійно - 2 бали; - робота має бути змістовною і відповідати усім умовам завдання - 3 бали; <u>Окремо оцінюється індивідуальна самостійна робота - захист проекту (макс. 5 балів)</u>
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю, якщо виконав більше 60% завдань курсу, відпрацював всі заняття і за результатами оцінювання (бали за практичні заняття і самостійну роботу) набрав не менше 25 балів
Підсумковий контроль	Екзаменаційна (підсумкова) оцінка (макс. 100 балів) виставляється у результаті сумування отриманих балів на практичних заняттях та за усі види виконаних робіт

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Присутність здобувачів вищої освіти на контрольній роботі є обов'язковою. У процесі написання контрольної роботи та виконання індивідуальних завдань неприпустимими є плагіат та списування.

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>.

Відвідування занять:

Якщо здобувач пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, передбачені даним заняттям, пройти тестування та отримати відповідну оцінку. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Здобувач вищої освіти, який не набрав 25 балів (сума балів за практичні заняття і самостійну роботу) до екзаменаційної роботи не допускається. У такому випадку до початку сесії здобувач може отримати допуск, відпрацювавши всі заняття і виконавши всі передбачувані види робіт, зокрема, виконання самостійної роботи, тестування у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>). Студент, який не набрав мінімум 50 балів за курс, має право перездати екзамен на талоні №2, №3 відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін».

(кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)»

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Лекції, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційного навчання. Консультації щодо виконання самостійної роботи можна отримати щовівторка в аудиторії 510 (вул. Бандери, 1) або в режимі онлайн, за допомогою e-mail, viber, telegram, zoom.

Студент, який навчається за індивідуальним графіком, має опрацювати самостійно весь матеріал і виконати всі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта: Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

URL:https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна

1. Башкір О. І., Цапко А. М., Ялліна В. Л. Педагогіка вищої школи : навчально-методичний посібник. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2024.
2. Бугров В. А., Марушкевич А. А., Спіцин Є. С. (ред.). Педагогіка вищої школи і педагогічна майстерність викладача. Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2025.
3. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи : практикум. Видання друге, оновлене. Київ : Центр учбової літератури, 2025.
4. Луначек В. Е., Ткачова Н. О., Беляєв С. Б. та ін. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
5. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
6. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи»/Автори-упорядники І.В.Єгорова, Н.М. Салига. Івано-Франківськ :

КНУ ім. Василя Стефаника, 2026. 208 с.

7. Педагогіка вищої школи. основи наукових досліджень. Навчальний посібник. За редакцією В. Е. Лунячека, Н. О. Ткачової. Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2024. 344 с.
8. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#>
9. Самойленко П. В. Педагогіка вищої школи : навчально-методичний посібник. Чернівці : НУЧК ім. Т. Г. Шевченка, 2024.
10. Chemonina, L., Karabin, O., Salyga, N., Mykhalchenko, N., Kondratiuk, S. (2023). Aspectos teóricos e metodológicos da desenho do conteúdo da educação pedagógica. Synesis (ISSN 1984-6754), 15(3), 347–359. Recuperado de URL. <https://seer.ucp.br/seer/index.php/synesis/article/view/2627>

Додаткова

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання [рек. МОН]. Київ : ЦНЛ, 2018. 384 с.
2. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Єгорова І. В., Салига Н. М., Паска Т. В. Виховання толерантності студентської молоді в системі професійної освіти: теоретико-методичний аспект. *Перспективи та інновації науки. Педагогіка, психологія, медицина*. 2026. № 3 (62). С. 800–813.
4. Максименко Н. Б., Салига Н. М., Єгорова І. В. Модернізація підготовки майбутніх педагогів до фахової діяльності в умовах воєнного стану. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 4 (34). С. 1391–1401.
5. Нагачевська З. І. Педагогічна освіта в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ ст. у постатях її організаторів і визначних репрезентантів. *Матеріали звітної наукової конференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2019-й рік* / гол. ред. І. Є. Цепенда. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020. С. 186–188.
6. Нагачевська З. Вища освіта української молоді у змісті діяльності представників Східної Галичини в австрійському парламенті наприкінці ХІХ – на початку ХХ століть. *Освітні обрії : науково-педагогічний журнал Івано-Франківського ІІПО і ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»*. 2021. № 1 (52). С. 16–21.
7. Нагачевська З., Салига Н. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2-ге вид., доповн. та змінене. Івано-Франківськ : Видавництво ПНУ імені Василя Стефаника, 2022. 157 с.
8. Паска Т., Салига Н., Єгорова І. Use of Digital Technologies in Higher Education Institutions in the Context of Social Challenges. *Annales Universitatis*

Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia. 2024. Vol. 37, No. 3. P. 105–114. DOI: 10.17951/j.2024.37.3.105-114.

9. Салига Н. М., Калюжний Н. Я. Цифрові технології як засіб формування національної ідентичності та громадянської активності студентської молоді. *Суспільство та національні інтереси : журнал. 2025. № 7 (15). С. 229–242. DOI: 10.52058/3041-1572-2025-7(15)-229-242.*
10. Стинська В. В., Салига Н. М., Процишин Н. А. Формування дослідницької компетентності студентів у закладі вищої освіти. *Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 69. Т. 2. С. 149–152.*
11. Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи: зб. наук. праць / [гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ–Львів–Бережани–Гомель–Кельце, 2021. Вип. 8. 327 с.
12. Федоренко О. І., Тюріна В. О., Гіренко С. П. та ін. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.
13. Чаленко Т. В. Основні тенденції вищої освіти в контексті європейської інтеграції. *Young Scientist. 2018. С. 613–615.*
14. Чирва Г. Історичні передумови становлення сучасної вищої освіти в Україні. *Право та державне управління. 2019. № 2 (35). Т. 2.*

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України — нормативно-правові документи, освітні стандарти, концепції, рекомендації, новини у сфері освіти.
<https://mon.gov.ua/>
2. Національна академія педагогічних наук України — наукові дослідження, публікації та інформація з актуальних проблем педагогіки й освіти.
[НАПН України](#)
3. Інститут педагогіки НАПН України — науково-методичні матеріали, електронна бібліотека, періодичні видання, освітні проєкти.
[Інститут педагогіки НАПН України](#)
4. Інститут вищої освіти НАПН України — дослідження та аналітичні матеріали з проблем розвитку вищої освіти.
[Інститут вищої освіти НАПН України](#)
5. Наукова періодика України — електронний каталог українських наукових журналів, зокрема видань за напрямом «Педагогічні науки».
[Наукова періодика України](#)
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського — електронний каталог, наукові публікації, дисертації, автореферати та електронні ресурси.
[НБУВ](#)

7. Український інститут розвитку освіти — методичні та інформаційні матеріали для освітян, освітні проекти й рекомендації.
[Український інститут розвитку освіти](#)
8. Освіта.ua — освітні новини, нормативні документи, методичні матеріали та інформація для педагогічних працівників.
[Освіта.ua](#)

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту ім. Б.Ступарика

Наталія САЛИГА